

INICIATIVA LEGISLATIVA POPULAR PER LA RENDA GARANTIDA DE CIUTADANIA

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 24.3., estableix que *“les persones o famílies que es troben en situació de pobresa tenen dret a accedir a una renda garantida de ciutadania que els assegurï els mínims d'una vida digna, d'acord amb les condicions que legalment s'estableixen”*.

D'acord amb l'article 37.3. de l'Estatut d'Autonomia, aquest dret de l'àmbit dels serveis socials cal que sigui regulat per mitjà d'una llei del Parlament de Catalunya.

L'Estatut d'Autonomia de Catalunya estableix la competència exclusiva en l'àmbit de l'assistència social; així, l'article 166 de l'EAC relatiu als serveis socials, voluntariat, menors i promoció de les famílies atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de serveis socials que inclou *“la regulació i l'ordenació de l'activitat de serveis socials, les prestacions tècniques i les prestacions econòmiques amb finalitat assistencial o complementàries d'altres sistemes de previsió pública. (...)”*.

Les anteriors competències tenen el seu fonament a l'article 42 de l'EAC en el qual s'expressa un mandat als poders públics: *“(...) han de promoure polítiques públiques que fomentin la cohesió social i que garanteixin un sistema de serveis socials, de titularitat pública i concertada, adequat als indicadors econòmics i socials de Catalunya. (...)”*.

Finalment, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, en el seu article 37.1. regula que *“les disposicions que dictin els poders públics de Catalunya han de respectar els drets establerts als seus capítols I, II i III i que s'han d'interpretar i aplicar en el sentit més favorable per a llur plena efectivitat”*.

TÍTOL PRELIMINAR

Disposicions generals

Article 1. Objecte

La present Llei té per objecte regular la Renda Garantida de Ciutadania que, d'acord amb l'article 24.3. de l'Estatut d'Autonomia, ha d'assegurar els mínims d'una vida digna a les persones i a les famílies o nuclis de convivència que es troben en situació de pobresa.

Article 2. Caracterització de la Renda Garantida de Ciutadania

La Renda Garantida de Ciutadania és un dret subjectiu de totes les persones que compleixin els requisits establerts a l'article 6 d'aquesta llei, que no està condicionat a l'obligació de participar en cap tipus d'activitat d'inserció laboral o social, sense perjudici del dret de les persones titulars de la Renda Garantida de Ciutadania de participar-hi i, en cap cas, es pot condicionar a raons de caràcter pressupostari.

La Renda Garantida de Ciutadania té, com un dels seus principals objectius, desenvolupar la promoció de la persona i el seu empoderament i la millora de les condicions que l'han dut a requerir la prestació.

El Sistema de Serveis Socials, en el marc de la Renda Garantida de Ciutadania, ha de vetllar per la necessària adequació als plantejaments que emanen de la nova Renda Garantida de Ciutadania i en cap cas s'ha de pensar en la seva inactivitat i desmantellament. Els poders públics de Catalunya han de garantir la possibilitat d'itineraris, accions i serveis d'inclusió i integració social per aquelles persones que requereixin d'un acompanyament i suport de caràcter social.

Article 3. Prestació econòmica de la Renda Garantida de Ciutadania

La Renda Garantida de Ciutadania és una prestació econòmica de caràcter periòdic que han de percebre les persones que hi tinguin dret, en les condicions que regula la present llei. La quantia de la prestació econòmica de la Renda Garantida de Ciutadania és la que, en cada moment, sigui necessària perquè cap persona i, en el seu cas, cap nucli familiar o de convivència, estiguin per sota del llindar de la pobresa.

Article 4. Caràcter suplementari de la prestació de la Renda Garantida de Ciutadania

La Renda Garantida de Ciutadania té per objecte suplir la manca total o parcial d'ingressos econòmics.

En aquest sentit, la Renda Garantida de Ciutadania té caràcter suplementari de tot tipus d'ingressos econòmics i de prestacions de caràcter econòmic previstes a la legislació vigent, que cobri la persona titular, i ha de permetre fer front a l'estat de necessitat i de pobresa en què es trobi la persona que hi tingui dret i el nucli familiar o de convivència.

En cas d'existir ajuts o prestacions de similar naturalesa també tindran la consideració d'ingressos i, en conseqüència, hauran de ser objecte de còmput a efectes de determinar l'existència del requisit de carència de rendes i també per establir la quantia de la Renda Garantida de Ciutadania a què es pugui tenir dret.

Si la persona que sol·licita la Renda Garantida de Ciutadania tingués dret a percebre qualsevol altra prestació o subsidi, haurà de fer la sol·licitud corresponent d'aquesta altra prestació o subsidi, però sense que es pugui paralitzar la tramitació i, en el seu cas, resolució favorable a la sol·licitud de la Renda Garantida de Ciutadania i el cobrament de la prestació de la RGC, sense perjudici de l'obligada regularització de les quanties ja percebudes una vegada li fos reconeguda, en el seu cas, l'altra prestació o subsidi.

TÍTOL I

Règim legal de la Renda Garantida de Ciutadania

Article 5. Titulars de la Renda Garantida de Ciutadania

Tenen dret a la Renda Garantida de Ciutadania les persones que compleixin els requisits que regula aquesta llei.

És un dret de caràcter individual però amb un requisit d'accés que ha de tenir en compte, si és el cas, els límits d'ingressos econòmics del conjunt del nucli familiar o de convivència.

Article 6. Requisits que han de complir les persones per tenir dret a la Renda Garantida de Ciutadania

Tenen dret a la Renda Garantida de Ciutadania totes les persones que compleixin els següents requisits:

a).- Que acreditin una edat de, com a mínim, 18 anys. Aquest requisit no serà necessari en el supòsit de menors emancipats.

b).- Que estiguin vivint legalment a Catalunya. Aquest requisit no serà exigible en el supòsit de dones "reagrupades", que tenen dret a la RGC en el cas que perdin la condició legal de residents com a conseqüència de la separació o el divorci.

c).- Que acreditin una residència continuada a Catalunya durant un mínim de 12 mesos. No computen com a absències les sortides del territori català, prèviament comunicades a l'òrgan que en fa el seguiment, que no superin un mes, en un període de 12 mesos.

Són exemptes d'aquest requisit les dones que hagin hagut de marxar de llur lloc de residència per a evitar maltractaments a elles o als fills i que hagin arribat a Catalunya i compleixin la resta de requisits.

Estan eximides d'aquest requisit les persones retornades, d'acord amb la disposició addicional segona de la Llei 25/2002, de 25 de novembre, de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996.

d).- Que no disposin d'ingressos superiors als mínims garantits que equivalen a la quantia de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya que cada any ha de fixar la Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya.

La situació de manca de recursos econòmics s'ha d'haver produït durant, com a mínim, els 4 mesos anteriors a la presentació de la sol·licitud.

El límit d'ingressos individual i per nucli familiar o de convivència, per sota dels quals es tindrà dret a la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania es calcularà de la següent forma. Els límits de la suma de les rendes seran equivalents a la quantia, en còmput anual, de la prestació, més el resultat de multiplicar el 70% d'aquesta quantitat pel nombre de persones convivents al nucli familiar o de convivència, menys un. Així :

	Límit de rendes	Prestació
Per 1 persona	7.967,73 euros/any	664 euros/mes
Per 2 persones	13.545,14 euros/any	1.129 euros/mes
Per 3 persones	19.122,55 euros/any	1.594 euros/mes
Per 4 persones	24.699,96 euros/any	2.058 euros/mes
Per 5 persones	30.277,37 euros/any	2.523 euros/mes
Per 6 persones	35.854,78 euros/any	2.988 euros/mes
Per 7 persones	41.432,96 euros/any	3.453 euros/mes
I així successivament		

Per determinar si es compleix el requisit de carència de rendes s'han de sumar la totalitat de rendes de la totalitat de persones del nucli i dividir-les per nombre de persones del nucli i, si el resultat és inferior a la quantitat preestablerta com a límit de subsistència, es té dret a la RGC en la quantia necessària per garantir els ingressos de subsistència, fins un màxim de 7.967,73 euros l'any. Si amb la quantia íntegra d'una prestació de la RGC no s'arriba al límit de subsistència, una altra persona del nucli tindrà dret a una altra prestació de la RGC.

Als efectes anteriors es computarà el patrimoni de què disposi la persona i el nucli familiar o de convivència, però en cap cas es podrà computar l'habitatge habitual.

En el supòsit de dones que pateixen violència masclista o que superin una situació de violència masclista i que compleixen la resta de requisit, s'han de tenir en compte exclusivament els ingressos individuals de la dona i de les persones de les quals tingui la potestat parental; en aquests casos, no es computen els ingressos d'altres membres de la unitat familiar o de convivència que conviuen amb la dona víctima.

Article 7. Reconeixement del dret a percebre la prestació econòmica

La resolució administrativa expressa accedint a la sol·licitud i, en el seu cas, la no resposta administrativa en el termini legalment establert, comportaran el reconeixement del dret des del primer dia del mes en què s'hagi acreditat la manca de recursos econòmics, d'acord amb el que estableix l'article 21 de la present Llei.

En cas que en un mateix nucli familiar o de convivència hi hagi més d'una persona amb dret a ser titular de prestació, tindrà preferència per accedir-hi la persona que no tingui cap tipus d'ingrés econòmic o el tingui en menor quantia, amb preferència, també, per qui tingui la potestat parental.

Article 8. Duració temporal del dret a percebre la prestació econòmica

El dret a percebre la prestació econòmica de la Renda Garantida de Ciutadania ho és per tot el temps en què s'acrediti la situació de necessitat i el compliment dels requisits establerts a l'article 6 de la present Llei.

El dret a percebre la RGC s'ha de renovar, necessàriament, cada dos anys, sense perjudici de l'obligació permanent de la persona beneficiària de notificar qualsevol modificació de la situació que ha generat el dret i de la facultat, també permanent, de les administracions públiques responsables de fer les comprovacions pertinents.

Article 9. Obligacions del titular de la prestació econòmica

- a).- Comunicar a les entitats gestores que correspongui els canvis de situació personal o familiar que, d'acord amb la present Llei puguin modificar, suspendre o extingir la prestació.
- b).- Fer la sol·licitud, sense perjudici del que regula l'article 4 de la present Llei, de qualsevol altra prestació econòmica, contributiva o no contributiva a què es pugui tenir dret durant el cobrament de la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania.
- c).- No perdre, de forma voluntària, una altra prestació o ajut que es pugui estar cobrant en el moment d'accedir al dret a cobrar la renda garantida de ciutadania.
- d).- Facilitar la tasca de les persones que han d'avaluar la seva situació i col·laborar amb elles; respondre als requeriments que facin les administracions competents per acreditar que es manté la situació de necessitat que va donar dret al cobrament de la prestació de la RGC.
- e).- Mantener-se inscrit com a demandant d'ocupació i no rebutjar una oferta de treball adequada, que haurà d'adequar-se a la professió i a les titulacions acadèmiques o professionals del titular de la RGC, i haurà de respectar la seva dignitat, i sempre que la retribució no es vegi minorada com a conseqüència de les despeses de mobilitat o d'altra naturalesa que suposin l'acceptació de l'oferta de treball.
- f).- Trobar-se de forma permanent a Catalunya durant el temps en què es cobri la prestació econòmica. No computen com a absències que interrompen la continuïtat de la residència les sortides del territori català, prèviament comunicades a l'òrgan que en fa el seguiment, que no superin un mes, en un període de 12 mesos.

Article 10. Modificació de la quantia de la prestació econòmica

Qualsevol modificació en els ingressos, de qualsevol tipus, de la persona titular del dret o del nucli familiar o de convivència, ja sigui per increment o per reducció, comportarà la modificació de la quantia que s'està cobrant de la Renda Garantida de Ciutadania.

L'increment o la reducció de la quantia de la prestació econòmica que s'estigüés cobrant es farà amb efectes econòmics de la data en què es produís l'increment o la reducció dels ingressos. I, en el seu cas, s'haurà de retornar la diferència indegudament cobrada.

Article 11. Suspensió del dret a percebre la prestació econòmica

El dret a cobrar la prestació econòmica es podrà suspendre:

- a).- Per haver obtingut un treball de caràcter temporal que comporti uns ingressos econòmics que situïn a la persona o al nucli familiar o de convivència per damunt del llindar establert a l'article 4 d) de la present Llei.
- b).- Per no atendre de forma injustificada els requeriments de l'òrgan gestor de la prestació amb la finalitat de comprovar la persistència dels requisits d'accés a la prestació. En aquest cas, la suspensió tindrà una durada dos mesos; i passats els dos mesos, si la persona beneficiària continua sense atendre aquests requeriments es podrà procedir a l'extinció de la prestació.
- c).- No tramitar qualsevol altra prestació econòmica, contributiva o no contributiva, a la qual es pugui tenir dret, sigui quina sigui la seva quantia.

Article 12. Extinció del dret a percebre la prestació econòmica

El dret a cobrar la prestació econòmica es podrà extingir per les següents causes:

- a).- La pèrdua de qualsevol dels requisits que és necessari acreditar per accedir-hi.
- b).- L'incompliment de les obligacions regulades als apartats c), e), i f) de l'article 9 de la present Llei.
- c).- La no-comunicació del canvi de les circumstàncies personals, familiars o laborals, que haguessin suposat la pèrdua del dret a la percepció de la prestació. En aquest cas, la quantitat indegudament percebuda haurà de ser retornada.

Article 13. Confidencialitat de les dades

1. Les dades personals i els informes socials necessaris per accedir a la renda garantida de ciutadania han de limitar-se als imprescindibles.

2. Totes les persones i organismes que intervinguin en qualsevol actuació referent a la renda garantida de ciutadania estan obligats a vetllar pel manteniment de la reserva sobre les dades confidencials i identitat dels destinataris, a fi de salvaguardar el dret a la intimitat d'aquestes persones, d'acord amb allò que disposa la Llei Orgànica 5/1992, de 29 d'octubre, de regulació del tractament automatitzat de les dades de caràcter personal, i la Llei de l'estat 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

TÍTOL II

Finançament, quantia i forma de pagament de la Renda Garantida de Ciutadania

Article 14. Finançament de la prestació econòmica

La prestació econòmica de la Renda Garantida de Ciutadania es finançarà íntegrament a càrrec del Pressupost de la Generalitat de Catalunya, sense perjudici de les aportacions econòmiques que, en el seu cas, es puguin fer per altres administracions públiques (locals, estatals o europees).

Article 15. Quantia de la prestació econòmica

La prestació econòmica de la Renda Garantida de Ciutadania, en la seva quantia bàsica individual, és una quantitat equivalent a la quantia de l'indicador de renda de suficiència de Catalunya vigent en cada moment. Per a l'any 2012 és de 7.967,73 euros anuals i de 664 euros mensuals (12 mesos).

En atenció a la situació personal i del nucli familiar o de convivència es tindrà dret a percebre la quantia necessària per no quedar per sota del límit d'ingressos que s'ha establert com a requisit de rendes en funció del nombre de persones que conformin la unitat familiar o de convivència.

Article 16. Pagament de la prestació econòmica

El pagament de la prestació econòmica li correspon al Departament de la Generalitat competent. S'ha de fer en 12 mensualitats i s'efectuarà mitjançant transferència bancària a favor de la persona o persones beneficiàries o, excepcionalment, a una tercera persona que legalment la/les representin.

TÍTOL III

Règim legal pel reconeixement del dret

Article 17. Administracions públiques competents

Les administracions públiques locals i l'administració de la Generalitat de Catalunya són les responsables de la tramitació i gestió del dret a la prestació econòmica de la Renda Garantida de Ciutadania. També podran iniciar la tramitació i realitzar la gestió de la Renda Garantida de Ciutadania, d'acord amb el que reglamentàriament es reguli, les entitats del tercer sector o altres entitats de caràcter social i sense afany de lucre que estiguin legalment acreditades per fer-ho.

La Generalitat de Catalunya, per mitjà del seu Departament competent en matèria de serveis socials, és qui té la responsabilitat de resoldre la sol·licitud presentada i, en el seu cas, de pagar la prestació a les persones beneficiàries.

Ambdues administracions han d'establir els mecanismes de coordinació oportuns i, també, els criteris comuns d'actuació que siguin necessaris per l'efectivitat de la present Llei.

Article 18. Lloc i terminis per la presentació de la sol·licitud

La presentació de la sol·licitud s'ha de fer en les oficines competents de les administracions locals i l'administració de la Generalitat de Catalunya o de les entitats degudament acreditades. La sol·licitud es pot presentar en qualsevol moment en què la persona sol·licitant es trobi en la situació de necessitat objecte de protecció i compleixi la resta de requisits.

Article 19. Presentació de la sol·licitud

La sol·licitud pot presentar-se per la persona beneficiària o per una tercera persona que legalment la representi.

Article 20. Competència i obligació de l'administració pública competent per a resoldre les sol·licituds

L'Administració de la Generalitat de Catalunya serà competent per dictar les resolucions administratives pertinents, tant pel que fa a la aprovació o denegació inicial, com pel que fa a la possible modificació, suspensió o extinció del dret a la prestació de la Renda Garantida de Ciutadania.

Article 21. Resolució administrativa de la sol·licitud

L'Administració Pública competent ha de dictar resolució expressa denegant o accedint a la sol·licitud en el termini de 30 dies des de la data de la sol·licitud. Si en aquest termini no es dicta resolució expressa s'entendrà estimada la sol·licitud presentada. La Resolució administrativa estimatòria de la sol·licitud o, en el seu cas, el silenci administratiu positiu, tindran efectes des del primer dia del mes en què s'hagi acreditat la manca de recursos econòmics.

Article 22. Recursos administratius i judicials contra les resolucions

Contra la resolució administrativa denegatòria de la sol·licitud es podrà formalitzar els recursos contenciosos administratius que corresponguin. Contra les resolucions administratives que posin fi al procediment administratiu es podrà formular demanda davant de la jurisdicció social.

DISPOSICIÓ TRANSITÒRIA ÚNICA

Les persones titulars dels drets econòmics en aplicació de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de regulació de la renda mínima d'inserció, que estiguin cobrant la prestació econòmica del RMI passaran a percebre, amb efectes del dia d'entrada en vigor de la present Llei, la prestació econòmica de la renda garantida de ciutadania, sense perjudici de la facultat de l'administració competent de comprovar el compliment dels requisits d'accés a la nova Renda Garantida de Ciutadania.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA ÚNICA

Es deroga la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de regulació de la renda mínima d'inserció.

DISPOSICIONS FINALS

Primera.- El Govern, en el termini de 3 mesos des de l'aprovació d'aquesta Llei, haurà de fer el desplegament legal necessari per garantir l'efectivitat de la present Llei.

Segona.- El Govern de la Generalitat haurà de contemplar en el projecte de Llei de Pressupostos de la Generalitat de Catalunya la partida pressupostària necessària per garantir l'efectivitat de la present Llei.

La Llei de pressupostos generals de la Generalitat de Catalunya ha de fixar anualment la quantia de l'indicador de rendes de suficiència de Catalunya.

Tercera.- La present Llei entrarà en vigor l'1 de gener de l'any següent a la seva aprovació.